

الگوی ارزیابی اولیه برای تشخیص ریسک‌ها، پایش آثار، ارزیابی نیازها برای میراث فرهنگی قابل حمل

این الگو به عنوان یک راهنما برای مردم، گروه‌های مردمی، مسئولین و سازمان‌های مردم‌نهاد که نیاز به انجام ارزیابی آثار همه‌گیری ویروس کرونا (کووید-۱۹) بر آثار میراث فرهنگی قابل حمل در نظر گرفته شده است. انجام چنین ارزیابی‌هایی ممکن است برای برنامه‌ریزی ارزیابی یا جلب حمایت از دولت، سازمان‌های مردم‌نهاد یا سازمان‌های بین‌المللی مورد نیاز قرار گیرد.

چگونه از این الگو استفاده می‌شود؟

این الگو به عنوان یک راهنما برای انجام ارزیابی سریع وضعیت تهیه شده است. توصیه می‌شود استفاده‌کنندگان این راهنما، محتوای آن را مطابق شرایط و نیازمندی‌های خود بومی‌سازی نمایند. وضعیت هر کاربر بسته به اینکه می‌خواهد تاثیر ایجاد شده بر یک مجموعه آثار فرهنگی خاص را ارزیابی نماید یا اینکه یک ارزیابی گسترده‌تر از آثار کووید-۱۹ بر موارد دیگری مانند کتابخانه‌ها، آرشیوها و موزه‌ها یا مکان‌های فرهنگی مذهبی انجام دهند متفاوت است. با این حال، روش ارزیابی مورد استفاده برای همه موارد مشترک است. در این راستا: (۱) خط‌مبنای کار خود را تثبیت نمایید؛ (۲) آثار و ریسک‌ها را ارزیابی نمایید؛ (۳) نیازها و عملیات فوری را تشخیص دهید؛ و (۴) شرایط را پایش نمایید.

توجه: میراث فرهنگی قابل حمل به‌طور مجزا از میراث فرهنگی ثابت و نامحسوس قرار ندارند. چنانچه اشکال دیگر میراث فرهنگی به‌عنوان یکی از وجوه میراث قابل حملی هستند که در حال ارزیابی هستند، نیاز است که یک ارزیابی جامع از میراث فرهنگی قابل حمل، غیرقابل حمل و نامحسوس صورت گیرد (به لینک‌های منضم به این الگو رجوع نمایید).

بخش ۱: اطلاعات مبنا

برای درک آثار، نیاز به یک نقطه شروع برای اندازه‌گیری تغییرات نیاز است که به عنوان اطلاعات مبنا به آن‌ها رجوع شود.

۱- توصیف شرایط

- موقعیت مکانی میراث فرهنگی قابل حمل که احتمال تاثیرپذیری دارد را ثبت نمایید.
- تعداد اشیاء، مجموعه میراث فرهنگی در مکان مورد نظر را ثبت نمایید، نقشه موقعیت (هر جا امکان‌پذیر است) و نقشه‌های پلان کف که موقعیت مکانی اشیاء و دارایی‌های دارای اولویت را نمایش می‌دهند را گردآوری نمایید.
- تشخیص دهید که آیا اشیاء یا مجموعه آثار فرهنگی در ساختمان فرهنگی مورد نظر جا داده شده‌اند.
- ارزش‌های مختلف مرتبط با مجموعه آثار مثل ارزش تاریخی، هنری، علمی را ثبت نموده و موقعیت مکانی اشیاء دارای اولویت را تعیین نمایید.
- شمار افرادی که مستقیماً در مراقبت از اشیاء و مجموعه‌ها دخیل هستند و کسانی که به ساختمان و مجموعه‌ها دسترسی دارند را مستند نمایید.
- در صورت امکان، میزان متوسط درآمد ماهانه یا سالانه موسسه یا موسسات را ثبت نمایید.
- شمارگان بازدیدکنندگان سایت (روزانه، ماهانه و سالانه) را ثبت نمایید.
- ذی‌نفعانی که از سایت، مجموعه‌ها و اشیاء استفاده می‌کنند به عنوان مثال آموزش‌دهنده‌ها، پژوهشگران، دانش‌آموزان، فعالان میراث فرهنگی و غیره را توصیف نمایید.
- سطح امنیت مرکز را در طول ساعت‌های غیرکاری به عنوان مثال نگهبانان، دوربین‌های امنیتی، آژیرها و غیره را ارزیابی نمایید.

۲- منابع اطلاعاتی موجود را شناسایی نمایید. (برای مثال نظرسنجی‌ها، اطلاعات موجودی اشیاء، کمک‌های درخواستی، گزارش‌های سالانه، داده‌های سرشماری، انجمن‌های تخصصی که اطلاعات عضویت اعضا را نگهداری می‌نمایند، متخصصین و کارکنان که می‌توانند میزان درک شما از شرایط پیش از همه‌گیری که قبلاً مورد اشاره واقع شد را اطلاع دهند) در همین حال، اطلاع حاصل کنید از اینکه آیا کارکنان می‌توانند به کپی دیجیتالی سوابق مهم از جمله سیاهه موجودی اشیاء دسترسی داشته باشند یا خیر.

بخش ۲: تشخیص آثار و ریسک‌ها

در این بخش نیاز است که در مورد تشخیص ریسک‌های ناشی از بحران‌های کنونی و آثار احتمالی که می‌توانند داشته باشند فکر کنید.

توجه: به‌طور معمول، انجام چنین ارزیابی‌هایی متکی است به اینکه قادر باشیم تا بتوانیم به سایت مراجعه کنیم یا مستقیماً با ذی‌نفعان و جمعیت‌های تحت تاثیر صحبت کنیم. در زمان جداسازی و جابجایی محدود به‌طور عمومی، چالش‌های زیادی در خصوص دسترسی وجود خواهد داشت. در این وضعیت، موضوع

استفاده از مهارت‌ها و دانش کووید ۱۹ برای تشخیص اینکه چه کسی در معرض است، چه کسی محتمل به آسیب‌پذیری است و چه کسی ممکن است ظرفیت یا توانایی ادامه مراقبت از میراث فرهنگی قابل حمل را داشته باشد یا نه دارای اهمیت است. جدول ادامه برای کمک به توصیف آثار به‌طور مداوم می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

آثار و ریسک‌های ثانویه-میراث فرهنگی قابل حمل		
بله ☐	خیر ☐	آیا موسسه یا محل موردنظر، (محل نگهداری اشیاء یا مجموعه‌ها) باز است و در حال عملکرد است؟
بله ☐	خیر ☐	آیا شک‌دارید یا شواهدی را در اختیار دارید که بخشی از ساختمان با ویروس از طریق کارمندان یا بازدیدکننده‌ها آلوده شده است؟ شرح دهید که چه وقت می‌تواند اتفاق افتاده باشد.
	خیر ☐ بله ☐	آیا شواهدی (یا دلایلی) وجود دارد که اشیائی که در بخش‌های آلوده ساختمان مستقر هستند آلوده به ویروس باشند؟
	خیر ☐ بله ☐	آیا فضاهای ایمن درونی برای جداسازی اشیاء از اشیاء آلوده وجود دارد؟
	خیر ☐ بله ☐	در غیر اینصورت، آیا فضای ایمن دیگری در بیرون از ساختمان یا در یک پناه‌گاه موقتی وجود دارد؟
	خیر ☐ بله ☐	از سوی دیگر، آیا این امکان وجود دارد که اشیاء را داخل سایت جداسازی نمایید و بخشی از ساختمان که در آن قرار دارند را قرنطینه نمایید؟
		مجموعه مواد و مصالح موجود در سایت مثلاً کاغذ، فلز، چوب و پارچه که احتمال دارد آلوده شوند را توصیف نمایید. مطالعات نشان می‌دهد که کووید ۱۹ می‌تواند تا ۹ روز بر روی سطوح زنده می‌ماند، که معنی آن این است که بهترین گزینه، جداسازی اشیاء و فضاهایی است که احتمال می‌رود چند روز آلوده بوده‌اند. (لینک‌های داده شده در پایان راهنما را مشاهده نمایید که به تصمیم‌گیری در این زمینه کمک می‌نمایند)
		همه عوامل آسیب‌پذیری موجود که اشیاء را در معرض مواد شیمیایی خطرناک مانند سفیدکننده یا دیگر مواد ضدعفونی‌کننده که برای رفع آلودگی فضاها مثلاً طاقچه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند را تشخیص دهید.
	خیر ☐ بله ☐	در صورتی که به‌نظر برسد یک یا تعداد بیشتری از کارکنان آلوده به ویروس هستند، آیا یک برنامه عملیاتی در اختیار دارید که کارکنان جایگزین برای نگهداری از مجموعه اشیاء را تعیین نماید؟ ممکن است از کارکنان مراقبت از اشیاء بخواهید که خود را قرنطینه نمایند و موسسه تحت مدیریت را برای احتمال وقوع آن شرایط آماده سازید. این موضوع چقدر محتمل است؟
		در صورت بسته شدن موسسه شما، هریک از عوامل آسیب‌پذیری موجود که اشیاء را در معرض مخاطرات ثانویه مانند آتش، دزدی یا نشت آب قرار می‌دهند را شناسایی نمایید. به طور مثال: ریسک وقوع آتش‌سوزی به دلیل سیم‌کشی قدیمی.
		در صورت رفع آلودگی، ریسک‌های محتمل تاثیرگذار بر سایت کدام‌ها هستند؟ تعیین نمایید چه مولفه‌هایی از سایت ممکن است مورد تاثیر قرار گیرند و چه فاکتورهایی ایجاد آسیب‌پذیری می‌کنند؟

بخش ۳: تشخیص نیازهای فوری و فعالیت‌ها

به کمک این بخش می‌توان نیازهای فوری را که در صورت عدم ملاحظه نمودن آن‌ها بروز خسارت‌های گسترده‌ای را نتیجه می‌دهد و فعالیت‌هایی که سبب کاهش آثار ریسک می‌شود را شناسایی نمود. مجموعه سوالاتی که جهت تشخیص و اولویت‌بندی این نیازها مورد استفاده قرار می‌گیرند عبارتند از:

- ۱- نیازهای فوری کارکنان جهت کسب اطمینان از ایمنی شخصی کدام‌ها هستند؟
- ۲- چه برنامه‌ای دارید اگر نتوانید تجهیزات ایمنی کارکنان را فراهم نمایید؟
- ۳- آیا کارکنان یا مردم، دغدغه مراقبت از اشیاء تحت تاثیر را دارند؟ چه کمکی از دست آن‌ها ساخته است؟
- ۴- در صورت وقوع شرایطی که اشیاء یا مجموعه آثار به دلیل بسته بودن محل غیرقابل دسترسی باشند، آیا معیارهایی برای حفظ ایمنی و امنیت آن‌ها در برابر مخاطرات ثانویه مانند آتش، دزدی یا سیل در دست هستند؟
- ۵- در شرایطی که در یکی از نقاط محتمل به شیوع ویروس قرار دارید و شک دارید که آن قسمت‌ها از ساختمان شما ممکن است آلوده باشد، آیا اطلاعاتی در مورد چگونگی ضدعفونی نمودن ساختمان، قرنطینه نمودن مجموعه آثار و اینکه چه کسانی می‌توانند این کارها را انجام دهند فراهم نموده‌اید؟

- ۶- در صورت آلوده شدن شمار زیادی از اشیاء، آیا آماده ایجاد یک فضای قرنطینه در ساختمان موجود یا تخلیه و جابجایی اشیاء به یک فضای دیگر برای قرنطینه هستید؟
- ۷- آیا یک طرح عملیاتی اجرایی در مجموعه خود در اختیار دارید؟ آیا برای اجرای طرح مورد نظر، هماهنگی لازم با مسئول مدیریت شرایط اضطراری هماهنگی صورت گرفته است؟
- ۸- آیا یک برنامه برای ایجاد ارتباطات اضطراری در اختیار است؟ این برنامه از اهمیت خاصی برای موسسات میراث فرهنگی مانند گالری‌ها، کتابخانه‌ها و موزه‌هایی که به روی بازدیدکننده‌ها باز هستند برخوردارند و وظیفه دارند که به عموم مردم در خصوص معیارهایی که جهت کسب اطمینان از ایمنی بازدیدکننده‌ها و کارکنان اطلاع‌رسانی نمایند.
- ۹- آیا یک لیست آماده از موجودی داده‌ها و نقشه کف‌ها حاوی اولویت اشیاء و مجموعه‌ها را در اختیار دارید؟
- ۱۰- آیا راه‌هایی که از طریق آن‌ها بتوان دسترسی از راه دور به مجموعه‌ها ایجاد نمود وجود دارد؟ چگونه آن‌ها را شرح دهید.
- ۱۱- برای رفع این نیازها چه عملیاتی و به چه ترتیب اولیویتی باید اتخاذ نمود؟
- ۱۲- چه منابع و مشارکت‌هایی برای تامین نیازها لازم است و این منابع از کجا قابل تامین هستند؟ تشخیص ملزومات منابع تامین بودجه و منابع انسانی به‌طور قابل ملاحظه‌ای شانس انجام عملیات برای رفع نیازهای تشخیص داده شده را افزایش می‌دهد.
- توجه: به منظور رفع یک‌جانبه‌نگری از اطلاعات، نیازها بر پایه بازخورد و داده‌های گردآوری شده از اعضای مختلف و انجمن‌های مرتبط اولویت‌بندی می‌شوند.

بخش ۴: پایش

- این بخش تعیین می‌کند که چطور می‌توانید آثار کووید-۱۹ و دیگر مخاطرات و ریسک‌های ایمنی و امنیتی آینده را پایش نمایید. همچنین مطالب این بخش ملاحظات مربوط به چگونگی جلب مشارکت ذی‌نفعان برای به‌روز نگه داشتن اطلاعات و به اشتراک‌گذاری آن‌ها با کسانی که اطلاعات را برای بازیابی نیاز دارند را در بر می‌گیرد.
- ۱- تغییرات ایجاد شده در شرایط ایمنی و امنیتی را شامل انتشار کووید-۱۹ و چگونگی تاثیر آن بر میراث فرهنگی مورد نظر توصیف نمایید. در صورت امکان، شرایط موجود را به‌صورت هفتگی بازدید نمایید.
- ۲- با استفاده از اطلاعات مبنا، کسر درآمدها را در صورت وقوع و چگونگی تاثیر آن بر میراث فرهنگی و انجمن‌های وابسته در درازمدت ثبت نمایید.
- ۳- با استفاده از اطلاعات در خصوص تاثیرات احتمالی، پایش نمایید که تعارض با مخاطرات ثانوی چگونه در طول زمان تغییر می‌نماید به‌خصوص اگر محل میراث فرهنگی بر روی مردم و کارمندان بسته است.
- ۴- وضعیت‌های تعارض یا مشکلات مضمن (خشکسالی، بحران پناهجویان و جابجایی داخلی) که احتمال دارد تاثیرات ریسک ایجاد شده بر میراث فرهنگی و نیازهای مردم و جمعیت‌ها در زمان کنونی و آینده تشدید نماید را توصیف نمایید.
- ۵- شناسایی شبکه‌ها، موسسه‌ها، مراکز ارتباطی که در حال پایش نمودن تاثیرات فعالیت‌های هماهنگ‌شده و تلاش‌های صورت‌گرفته شده هستند.
- ۶- طرح‌های مرتبط یا مجوزهای اعلام‌شده برای موسسات میراث فرهنگی که به ارائه پاسخ به بحران‌های کنونی و بازیابی آن‌ها کمک می‌نمایند را شناسایی نمایید.

لینک‌های مفید

مرکز ملی فناوری حفاظت و آموزش (NCPTT)، "مبانی کووید-۱۹: عفونت‌زدایی از منابع فرهنگی"، فیلم زنده فیس‌بوک در ۲۵ مارس ۲۰۲۰
<https://www.ncptt.nps.gov/blog/covid-19-basics-disinfecting-cultural-resources/?fbclid=IwAR1Ds^IZFcm^ePifc^pma^jtslcr^3hjV^BF^OB^XzdXS^WT^fIUUGjOC^k>

مرکز محافظت اسناد شمال شرقی-جزوه کووید-۱۹
<https://www.nedcc.org/free-resources/preservation-leaflets/3,-emergency-management/3,5-disinfecting-books?fbclid=IwAR2iSgr^RNeGWEEtL^dgVcRoqhxEmu^pfTf-^xLRpyjb^2WBdLdSUoJfXHY>

موسسه خدمات موزه و کتابخانه (IMLS)
<https://www.imls.gov/coronavirus-covid-19-updates>

هماهنگی آمادگی اضطراری استانی-COSTEP
<https://mbic.state.ma.us/costepma/index.php/cultural-institutions/mitigation/public-health-emergencies/>

اتحادیه آمریکایی موزه‌ها
<https://www.aam-us.org/2020/03/05/information-for-the-museum-field-on-the-covid-19-coronavirus/>

تهیه شده در همکاری با شبکه فارغ‌التحصیلان مرکز بین‌المللی مطالعات حفاظت و احیای میراث فرهنگی (ICCRROM)-گروه کمک‌های اولیه میراث فرهنگی. اعضای تیم: آپارنا تندون^۱، امیرا صدیق علی‌السید^۲، مقنا گوپال^۳، یاسمین هاشم^۴، عبدالحمید صلاح^۵، الیسیا استروزی^۶، هلن مک‌کراکن^۷ و کریستین پارکر^۸

۱-Aparna Tandon

۲-Amira Sadik Aly El-Sayed

۳-Meghna Goyal

۴-Yasmin Hashem

۵-Abdel Hamid Salah

۶-Alessia Strozzi

۷- Helen McCracken

۸-Kristin Parker